

Секція 1

ПСИХОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА

Карапузова Н.Д.,

*кандидатка педагогічних наук, професорка,
професорка кафедри природничих і математичних дисциплін
та методик їх викладання Полтавського національного
педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ МАТЕМАТИЧНОГО РОЗВИТКУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Пріоритетним завданням математичної освітньої галузі є «розвиток мислення молодшого школяра, здатності розпізнавати і моделювати процеси та ситуації з повсякденного життя, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів» [2, с. 7]. Однак зміст математики засвоюється учнями по-різному й по-різному сам процес навчання математики впливає на їхній розвиток. Інакше кажучи, розвивальний вплив навчання математики «найповніше визначається його процесуальною стороною, тобто тим, як саме воно організоване. Тому важливо, щоб високий навчальний результат досягався не за будь яку ціну, а поєднувався з розвитком пізнавальних можливостей і потреб дитини» [3, с. 136].

До визначення поняття «математичний розвиток» дитини існують різні підходи. В окремих дослідженнях воно асоціюється з поняттям «математичні здібності», які мають природний характер. Інші вчені математичний розвиток розглядають як формування і накопичення математичних знань та умінь в учня.

Ми, у своєму дослідженні, під математичним розвитком учня початкової школи будемо розуміти цілеспрямоване й методично організоване формування і

розвиток математичного мислення дитини і його здібностей до математичного розуміння дійсності. На нашу думку, такий підхід, найбільш повно відповідає вимогам Нової української школи.

Психолого-дидактичним обґрунтування такого підходу є особливість вікового розвитку пізнавальних та когнітивних процесів дітей 6-10 років, у яких провідним є наочно-образний тип мислення. Це обумовлює необхідність використання для організації математичного розвитку дитини відповідного змісту та методів, які максимально відповідають віковим особливостям школярів. Опора на провідний тип мислення молодшого школяра дає можливість означити основний напрям організації його математичного розвитку – розвиток просторового мислення.

Методологічною основою означеного підходу є вибір у якості провідного методу навчання дітей методу моделювання, який забезпечить, по-перше, ефективний розвиток прийомів розумової діяльності молодшого школяра (аналізу, синтезу абстрагування, узагальнення тощо), по-друге, розвиватиме його практико-орієнтувальної інтуїції, по-третє, формування таких якостей математичного мислення як гнучкість, критичність, активність, цілеспрямованість тощо. Добір видів моделювання визначається віковими особливостями розвитку мислення дитини. Так, у молодшому шкільному віці – це *конструювання*.

Такий шлях до організації математичного розвитку учня початкової школи потребує системності і наполегливості в роботі вчителя, уміння поєднувати різні засоби впливу на розвиток математичного мислення. До них належать: різні засоби заохочення допитливості, самостійності думки; використання системи пізнавальних і проблемних завдань з метою розвитку процесів сприймання; виконання творчих вправ, які розвивають логічні, просторові, конструктивні компоненти мислення тощо.

Список використаних джерел

1. Богданович М. В. Методика викладання математики в початкових класах: навчальний посібник / М. В. Богданович, М. В. Козак, Я. А. Король. – 4-те вид., переробл. і доп. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. – 368 с.
2. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти: підручник / О. Я. Савченко – К.: Грамота, 2012. – 504 с.
3. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти : 1-2 та 3-4 класи. – К. : Видавництво «Світоч», 2019. – 336 с.

Козинець О.Д.,

*аспірантка кафедри початкової освіти Черкаського
національного університету імені Богдана Хмельницького*

УПРОВАДЖЕННЯ І ПОШИРЕННЯ ПЕРЕДОВОГО ДОСВІДУ ЯК ВАЖЛИВА УМОВА СТВОРЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В СИСТЕМІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ НОВОГО Тисячоліття

Реформаційні процеси початку нового тисячоліття як найкраще схарактеризовані у проекті Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми «Здорова нація» (2008 р.), у якій наведено статистичні дані, що актуалізують проблему здоров'я населення, аналізуються причини виникнення проблеми та обґрунтовується необхідність її розв'язання програмним методом, визначається її мета, а також оптимальний варіант розв'язання проблеми на основі порівняльного аналізу можливих варіантів, пропонуються шляхи і способи її розв'язання, прогнозуються очікувані результати виконання Програми, визначення її ефективності. У проекті Програми наголошено на тому, що «збереження традиційної моделі охорони здоров'я, спрямованої на